

Rádiófigyelő

Kaméleonok

Manapság igen sokan és okkal füstölögnek, keseregnek, háborognak amiatt, hogy veszedelmesen gyarapszik a *rutinos köpönyegforgatók, a nehezen elviselhető kaméleonok száma*. Ők tegnap még a hajdani MSZMP humánusnak aligha nevezhető irányvonaláért lelkesedtek, ellenforradalomnak minősítették az 1956-os eseményeket, s ádázul acsarkodtak mindazokra, akik csak azért is a másság tanait hirdették; aztán — érezvén a szelek fordulását — rögvest ócsárolták a marxizmus — leninizmus kétségkívül elavult dogmáit, lelkesedtek a 33 évvel ezelőtti szabadságharc és népfelkelés hőseiért, és ízléstelenül elítélik azokat a csukaszürkéket, akikkel nem is olyan régen még együtt meneteltek.

Tudom, hogy a mindnyájunk számára hosszabb távon ígéretes, csendes, hál istennek komolyabb összeütközéseket nélkülöző társadalmi változások pillanatnyilag kedveznek az effajta szájtepőknek. Azt sem vitatom, hogy ebben a csömört keltő kórusban *szorong a tisztesség, a hamisítatlan emberség, s lassan már meg se szólal az, aki korábban lehetőségeihez képest mindent megtett, hogy azért a jövőért munkálkodjon, amelyet életében már nem is remélt*.

Bezzeg harsányak az újdonság hívők. Érvelnek, magyaráznak, olyannyira, hogy a rossz

megfigyelő majdnem bedől nekik.

Nem irigylem, sajnálom valamennyit, mert kinnal fabrikált álarcuk hamarosan lehull, s komédiázásukért drága árat kell majd fizetniük.

Ezért javallom nekik, hogy figyeljék sűrűbben kifejezetten nekik szóló, az okulásukat segítő programokat! Szerencsére válogathatnak közülük. Ha december 7-én bekapcsolják készüléküket, akkor este — a Kossuth adón — azt az **Eörsi Istvánt** hallhatták volna, aki pályájának kálváriás fordulójáról beszélt, aki talán még létező érzelmeikre, szerény erkölcsi tartalékukra is hathat, ha figyelnek rá. No nem fontoskodva, fennhéjázva, hanem az elnémított, de mégis létező, s egyszer csak kísértő, a végképp soha el nem űzhető lelkiismeret finom jelzéseire hangolva.

Ebből a műsorból kiderülhetett számukra, hogy *csak az lelheti meg háborítatlan belső békéjét, aki nem enged a karriervágy csábításának, hanem azon az úton halad, ahol a mérföldkövek a tízparancsolat megcáfolatlan kötelmei, azok az erkölcsi intelmek, amelyek örökzöld voltát nem kérdőjelezheti meg senki*. Sem az idő, sem az egymást váltó nemzedékek.

Ha lemaradtak erről a kínálatról, koncentráljanak majd a következőkre.

Javukra válna...

Egy zseni vallomása

Nem árt persze a szélesebb tekintés sem. Ha a 20. század végének magyar napraforgói a lírához vonzódnának, akkor — többek között — Shakespeare szonettjeit ajánlanám nekik. Ugyanezen a napon — a Bartókon — ez az utánozhatatlanul eredeti angol zseni mutatkozott be. Sejtelmesen szép, eredeti fordulatokban gazdag, remek hasonlatokban nem szűkölködő, őszinte emócióból fakadó verseit

Lukács Sándor, Szersén Gyula és Papp Zoltán tolmácsolta.

Az empátiára hajlamosak azonosultak azzal a poétával, aki úgy törekedett az önmegvalósításra, hogy közben a világirodalomnak címezte hibátlan szellemi leleményeit. Ezzel magyarázható, hogy sorai hozzá visznek közel, s olyan katarzist szülnek, amely nemesebbé, megértőbbé varázsol minket — s nem tülekedővé, intrikussá...

Sorsok

Afféle jobbító pirula lehetett a jellemgyengéknek a *Zsebrádió-színház* 8-i bemutatója is. *Vadhy Zsuzsa* ismét bebizonyította, hogy otthonosan mozog e műfajban, tisztában van valamennyi fortélyával. Úgyesen szerkeszt, nagyszerűen tömörít, bravúrosan kezeli a párhuzamosan futtatott jeleneteket.

S mindezt 21 percen. *Gyere, jó pajtása* ráadásul nemcsak esztétikai gyöngyszem, hanem magvas mondandójával is megbabonázza az érzékenyebbeket, a toleranciára hajlókat.

Ars poeticájának summája a következő: úgy ítéljük, hogy

ítéltetünk is. Akkor cselekszünk helyesen, ha a személyiség mérlegelésekor azzal is számolunk, hogy ki honnan indult, hová jutott, hol torpant meg, miért lendült előbbre, mi fékezte, mivé nőhetett, fejlődhetett volna.

Ha leszállunk a piederstárlól, akkor észrevesszük saját esendőségünket is. Ráadásul türelme-sebbek leszünk, s azt az eddig már jó néhányszor emlegetett feltűnési zsvajgást is elnézzük az eltévelyedetteknek.

Annál is inkább, mert azokat a jelképes váltókat mindig mindenkinek benyújtják.

Pécsi István